

**Verslag 11e vergadering Klankbordgroep
Spoorverdubbeling Utrecht – Lunetten - Houten
d.d. 12 september 2011 te Lunetten**

Aanwezig

Extern voorzitter	Erik Opdam (adviesbureau NC Advies)
BOL	Wim van den Brink
BOL	John Buitink
Bewoner Engelsmanplaat	Angela Gallé (Vlek 19)
Bewoner Engelsmanplaat	Sjoerd de Vries
Bewoner Waddencomplex	Thomas van Kuipers
Bewoner Waddenbuurt	Monica Denneman
Bewoner Impalastraat	Nico van der Zouw
Heijmans	Frans Viveen (aannemer)
Heijmans	Thom Wildeboer (projectdirecteur)
ProRail	Gerrit ten Klooster (projectmanager Randstadspoor)
ProRail	Marielle Frumau (omgevingsmanager)
ProRail	Simone van de Velde (communicatieadviseur)
Gemeente Utrecht	Reinier Verkaik (projectleider Inpassing Spoor)
Gemeente Utrecht	Peter van Sterkenburg (a.s. projectleider Inpassing Spoor)

M.k.a.

BOL	Lou Gast (Vlek 19)
Bewoner Engelsmanplaat	Wouter Köbben
Bewoner Impalastraat	Marten Hoekstra
ProRail	Tjarco Tiegelaar (bouwmanager)

Verslag

Vidipen Notuleerservice	Myrna Stekelenburg
-------------------------	--------------------

---

1. Opening en mededelingen

- Erik Opdam, voorzitter, opent de vergadering om 19:00 uur met een woord van welkom.
- Tjarco Tiegelaar wordt vanavond waargenomen door Thom Wildeboer.
- Nico van der Zouw en Marten Hoekstra, beide bewoners van de Impalastraat, wisselen elkaar af in de klankbordgroep.
- Peter van Sterkenburg gaat Reinier Verkaik over enige tijd opvolgen. Reinier verlaat eind van het jaar het project.

2. Vaststellen agenda

De volgorde van de agendapunten 3 en 4 wordt omgedraaid. Aldus wordt de agenda vastgesteld.

3. Tracébesluit Sporen in Utrecht en trillingen

Het tracébesluit is vernietigd door de Raad van State op het punt van trillingen op woensdag 20 juli jl. De maandag daarop had ProRail op de planning staan om te starten met de aanleg van de OTC (ondergrondse trillingwerende constructie). Gerrit ten Klooster licht toe dat ProRail vanuit het oogpunt van overlast en veiligheid overlegd heeft met omwonenden en is besloten om dat werk te continueren. In overleg met de gemeente is geconstateerd dat er voor alle werken een onherroepelijke bouwvergunning is en de werkzaamheden grotendeels passen binnen geldende bestemmingsplannen. ProRail werkt nu aan een plan van

aanpak om een nieuw tracébesluit te laten vaststellen door de minister. De uitspraak van de Raad van State houdt in dat het hele tracé opnieuw moet worden bekeken op trillingsgevoelige locaties en als daar onvoldoende metingen zijn gedaan, dan moet dat alsnog gebeuren. Voor locaties die trillingsgevoelig blijken te zijn, moet in het plan van aanpak worden opgenomen welke maatregelen daar kunnen worden getroffen, welke trillingsreductie daarmee wordt bereikt en wat de kosten daarvan zijn. Dat wil zeggen dat de paragraaf in het tracébesluit over trillingen opnieuw beschreven gaat worden. Naar verwachting kan de minister het tracébesluit volgend voorjaar opnieuw vaststellen. De deadline daarvoor is september volgend jaar, omdat in oktober de nieuwe delen van het tracé in gebruik genomen moeten worden.

Wim van den Brink vraagt of dit betekent dat ProRail ter plekke nulmetingen gaat doen. Gerrit ten Klooster bevestigt dat er metingen worden gedaan. De “nul” is dan de situatie op het moment van de meting. Wim van den Brink vraagt of ProRail kan toezeggen dat er in de Engelsmanplaat ook (fysieke) metingen worden gedaan. Gerrit ten Klooster meldt dat daar op 24 juni jl. in drie woningen metingen zijn gedaan. Op dat moment waren de sporen nog niet verlegd. De sloot was wel al gedempt. Vervolgens zijn er op 25 juli jl., dat is vóór de aanleg van de OTC, valproef metingen gedaan. Er zijn toen onder meer in verschillende woningen langs het spoor meetinstrumenten geplaatst. In de valproeven worden trillingen gesimuleerd die door het spoor worden veroorzaakt. De dinsdag na de metingen is men begonnen met het storten van het beton onder de grond. Inmiddels is dat beton uitgehard en vrijdag jl. zijn dezelfde proeven en metingen opnieuw gedaan. De analyse van die verschillende meetgegevens moet duidelijk maken wat de effectiviteit is van de OTC. Over drie á vier weken is de analyse klaar.

Afspraak 1.: De klankbordgroep wordt geïnformeerd over de onderzoeksresultaten (rapportage Movares).

Afspraak 2.: Ook met de bewoners van de Engelsmanplaat zal ProRail over de uitkomsten en de eventuele maatregelen communiceren.

Vragen en opmerkingen van de klankbordgroep:

- Desgevraagd zet Gerrit ten Klooster uiteen dat er in de oorspronkelijke constructie van de damwand een bepaald verloop zat, namelijk van 5 meter - NAP naar 3 meter - NAP. De hele damwand komt nu echter op een diepte van 5 meter -NAP te liggen. Die aanpassing van de constructie staat los van de uitspraak van de Raad van State c.q. van extra metingen die zijn gedaan, maar komt voort uit de werkmethode.
- De klankbordgroep kan zich voorstellen dat ProRail voortaan minder gebruik van rekenmodellen maakt en daarvoor in de plaats meer metingen ter plaatse gaat uitvoeren. In tegenstelling tot geluid zijn berekeningen voor trillingen immers niet voorgeschreven. Gerrit ten klooster kan hier geen uitspraak over doen.
- De klankbordgroep informeert of het project nu stilgelegd kan worden door iemand. Gerrit ten Klooster antwoordt dat dit in principe kan als iemand aan de rechter om een voorlopige voorziening vraagt en de rechter deze voorlopige voorziening toewijst. Mariëlle Frumau bevestigt dat het tracébesluit opnieuw wordt genomen en dat daarmee iedere belanghebbende opnieuw zijn/haar zienswijze kan indienen.

Gerrit ten Klooster meldt dat ProRail de eigen kracht gaat verstevigen door een expert op het gebied van trillingen in te schakelen. Betrokkene komt uit België. Hij heeft internationale ervaring en doet onder meer Europees onderzoek naar het stiller maken van materialen. Met het inschakelen van deze expert komt ProRail tevens tegemoet aan de vraag van de klankbordgroep om een second opinion. Een andere ontwikkeling is dat de minister voornemens is om op korte termijn een zgn. beleidsregel op te stellen betreffende de wijze waarop volgens het ministerie moet worden omgegaan met de SBR richtlijn voor trillingen. Voor het opstellen van de beleidsregel wint het ministerie advies in van vele experts op dit gebied.

4. Terugblik

Ervaringen van de klankbordgroep van de afgelopen 3 maanden

- Er wordt geregeld in de avond en/of nacht doorgewerkt. De klankbordgroep koppelt terug dat er mensen zijn die langs het spoor wonen, die niet in slaap kunnen komen als er 's nachts wordt gewerkt. Hoewel de klankbordgroep tevreden is over de frequentie van de berichtgeving over langer

doorwerken, heeft de klankbordgroep het idee soms aankondigingen te missen. Simone van de Velde zet uiteen dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen werkzaamheden in verband met de damwand en werkzaamheden in verband met de bovenleidingen. De klankbordgroep wordt telkens via e-mail geïnformeerd als er 's avond langer moet worden doorgewerkt in verband met de damwand. De data van het avond- en nachtwerk in verband met het werk aan de bovenleidingen (ca. 25 keer dit jaar) worden via de digitale nieuwsbrief van ProRail gecommuniceerd. **Afspraak 3.:** John Buitink stelt voor om voor het avond- en nachtwerk aan de bovenleidingen ook op de dag zelf een e-mail uit te sturen. Simone van de Velde neemt deze suggestie mee. Zij merkt op dat alleen de leden van de klankbordgroep de e-mails over het overwerk in verband met de damwand toegestuurd krijgen, en dat de e-mails met de aankondigingen van het avond-/nachtwerk vanwege de bovenleidingen dus ook alleen naar de leden van de klankbordgroep gaan.

- De klankbordgroep meldt er klachten zijn over trillingen door de bouw en dat verschillende buurtbewoners schade hebben door het werk. De zandschuivers worden als beangstigend ervaren, met name als ze vlak achter het huis langs gaan.
- Monica Denneman vraagt of het zware verkeer 's nachts in de eerste week van avond- en nachtwerkzaamheden van ProRail was. Marielle Frumau antwoordt dat de uitvoerder liet weten dat het meeste zware materieel via de Opaalweg worden aangevoerd, en niet via Lunetten. Waarschijnlijk betrof het dus geen bouwverkeer van ProRail.
- Marielle Frumau meldt dat aan de aannemer is gevraagd om minder zwaar materieel te gebruiken voor het trillen van de porfierpaden. Dat betreft niet alleen werk aan de bovenleidingen, maar ook de voetpaden die langs het spoor worden gemaakt. De aannemer heeft toegezegd minder zwaar materieel te zullen gebruiken, en hij heeft vanwege de trillingshinder bovendien aangegeven het werk aan de voetpaden zo veel als mogelijk overdag te zullen gaan doen.

Terugblik op de afgelopen periode door Thom Wildeboer

Aan de hand van een PowerPoint presentatie blikt Thom Wildeboer terug op de afgelopen periode. Zie de hand-out die daags na de vergadering is toegestuurd. Naar aanleiding van de presentatie zijn er de volgende vragen, opmerkingen en mededelingen.

- Nico van der Zouw merkt op dat er een gat zit tussen de Waterlinieweg en de "geluidswal woningen". Daar is de Waterlinieweg heel goed te horen.
- Sjoerd de Vries merkt op dat de hijskranen heel dicht bij de huizen komen. Hij vraagt of er een risico is dat ze omvallen. Thom Wildeboer antwoordt dat de hijskranen op een heel goede fundering staan. Er is dan geen risico dat ze omvallen. De vele regen van de afgelopen tijd heeft geen invloed op de stevigheid van de ondergrond.
- Monica Denneman heeft een e-mail gestuurd over het zand en de modder bij het onderstation, maar dat is niet schoongemaakt. Het voetpad daar is inmiddels ernstig verzakt, en bij Fort III ligt er nu een berg zand. Marielle Frumau meldt dat vorige week met de gemeente gesproken is over de mogelijkheid om voor de definitieve situatie bij het onderstation een andere ondergrond te maken.

5. Werkzaamheden en planning

Aan de hand van een PowerPoint presentatie geeft Thom Wildeboer een toelichting op de werkzaamheden en de planning voor de periode. Zie de hand-out die daags na de vergadering is toegestuurd. Aanvullend meldt Thom Wildeboer het volgende:

- In maart 2012 wordt de brug over de A27 ingereden, en dan afgebouwd.
- De onderdoorgang Fortweg wordt eind dit jaar/ begin volgend jaar opengesteld.
- Het aanbrengen van de bovenbouw van de geluidschermen betreft het aanbrengen van de stijlen. Met het plaatsen van de schermen zelf wordt zo lang mogelijk gewacht. Deze worden geplaatst vóór de sporen in dienst worden genomen.

- Het uitvoeren van een boring onder het spoor ter plaatse van station Lunetten is nodig vanwege de waterhuishouding. Verlengen van de huidige duiker is niet mogelijk, dus er wordt een nieuwe duiker onder het spoor geboord.
- Hinder en overlast
  - De bouw van het verkeersviaduct over de A27 levert verkeershinder op. John Buitink vraagt of ProRail in de communicatie daarover ook de overlast zou kunnen vermelden die wordt veroorzaakt door het werk van Rijkswaterstaat aan de A27. Omwonenden weten immers niet welke partijen daar allemaal aan het werk zijn. Het lijkt hem daarom goed als ProRail en Rijkswaterstaat gezamenlijk optrekken in die communicatie. Simone van de Velde meldt dat er contact is met Rijkswaterstaat over de communicatie over het werk aan de A27, en ProRail en Rijkswaterstaat proberen elkaars communicatie te versterken.
  - De bouw van de diepwanden aan de Lunetten zijde gaat door tot half november a.s. Doordat het steeds vroeger donker wordt, zal daar meer met bouwlampen gewerkt gaan worden. Omwonenden worden verzocht om het te melden als bouwlampen hinderlijk naar binnen schijnen.
  - De tijdelijke hellingbaan bij station Lunetten is gerealiseerd en de bestaande hellingbaan gaat nu gesloopt worden. Er zullen meer aanpassingen aan het station volgen. Er moet bijvoorbeeld ook een tijdelijke overbrugging gemaakt worden. Monica Denneman verzoekt ervoor te zorgen dat mensen die treinreizigers komen brengen en halen, hun auto's niet op de looproutes parkeren. Bij de fietsenstallingen staan nu auto's. Thom Wildeboer neemt dit punt wat de eigen mensen betreft mee naar de hoofduitvoerder.

Verdere vragen en opmerkingen

- Angela Gallé informeert naar het plan voor de inrichting van De Wadden. Zij is ook benieuwd naar de fietsverbinding. Reinier Verkaik antwoordt dat voor het herstel van de fietsverbinding tussen het voorplein en De Wadden het laatste stukje van De Wadden wordt aangepast. Er komt nog een ontwerp voor de inrichting van de Opaalweg tot aan het viaduct op de Waterlinieweg, en ook voor de aankleding van de geluidschermen moet nog een ontwerp komen. Peter van Sterkenburg meldt dat het de bedoeling is om samen met de bewoners te gaan kijken naar de herinrichting van de nieuwe spoorberm. Met name tussen de Briljantlaan en de Waterlinieweg zal zo snel mogelijk de beplanting tegen de geluidschermen moeten worden aangebracht, zodat die als wat is aangegroeid als over twee á drie jaar ProRail het werkterrein opruimt. Ook bij De Wadden moet bezien worden hoe daarmee moet worden omgegaan. Peter van Sterkenburg wil dat begin volgend jaar oppakken.
- Angela Gallé vraagt of de fietstunnel onder het nieuwe station zodanig wordt doorgetrokken dat fietsers rechtstreeks naar de Laan van Maarschalkerweerd kunnen rijden. Reinier Verkaik antwoordt dat dit in het gemeentelijke fietsprogramma staat en dat daarvoor geld is gereserveerd bij het regionale project "Verder". Peter van Sterkenburg is daarvan projectleider. Er wordt aan gewerkt om een tunnel onder de spoorlijn naar Arnhem haalbaar te maken. De gemeente moet de haalbaarheid en uitvoerbaarheid onderbouwen, want uit de "Verder" middelen moeten ook allerlei andere projecten gefinancierd worden. De gemeente moet nu dus eerst het ontwerp gaan maken en kijken wat de kosten zijn.
- Monica Denneman vraagt of er al ideeën zijn over de inrichting van de sporendriehoek. Reinier Verkaik antwoordt dat daarover wel wordt nagedacht maar dat er nog geen concrete ideeën zijn. John Buitink oppert de suggestie om de omwonenden bij die planvorming te betrekken. **Afspraak 4.:** Reinier Verkaik zal de volgende keer de klankbordgroep informeren over het traject dat de gemeente daar loopt.
- Sjoerd de Vries vraagt of al is nagedacht over een fietsroute langs de prunus in het Beatrixpark. Reinier Verkaik zet uiteen dat in het ontwerp van het voorplein van het station de fietsverbinding naar De Wadden wordt hersteld, maar de hoofd fietsroute loopt over de Brennerbaan. Daar zal een gescheiden fietspad aangelegd worden. **Afspraak 5.:** Reinier Verkaik zal ter informatie een tekening toesturen waarop te zien is hoe die fietsroute loopt.

6. Verslag vergadering Klankbordgroep d.d. 6 juni 2011

- Redactioneel
  - De kop boven het verslag staat er niet goed.
Met inachtneming van deze opmerking wordt het verslag vastgesteld.
- Inhoudelijk
  - Monica Denneman ontvangt niet alle e-mails, bijvoorbeeld de specifieke bewonersbrieven niet. Simone van de Velde zal er extra alert op zijn dat Monica Denneman op de verzendlijsten staat.
  - **Afspraak 6.:** Er komt een voorstel van Marielle Frumau voor de invulling en frequentie van een schouw. Zo'n schouw zal in ieder geval overdag zijn. Wim van den Brink en Monica Denneman geven aan dan graag mee te gaan.
  - Desgevraagd antwoordt de klankbordgroep afgelopen vrijdag niet een e-mail te hebben ontvangen met een uitnodiging voor 22 september a.s. ProRail organiseert die dag een rondleiding op het werkterrein, met aansluitend een hapje en drankje. **Afspraak 7.:** Simone van de Velde zal de uitnodiging morgen alsnog versturen. Zij verzoekt de leden van de klankbordgroep om het haar te laten weten als iemand die niet op de lijst genodigden staat, ook graag wil komen. ProRail zal dan bekijken wat mogelijk is.
- Actiepunten van voor 7 maart 2011

1. Tussen nu en een maand een datum prikken voor eind augustus/begin september om het bouwterrein een keer open te stellen voor mensen van de wijk, i.c.m. een BBQ. <u>Afgehandeld.</u> De klankbordgroep is uitgenodigd voor een rondleiding op 22 september a.s.	Tjarco Tiegelaar
2. Onderzoeken of het fietspad in de eindsituatie zo kan worden aangelegd dat de prunus kan blijven staan. <u>Handhaven.</u> Marielle Frumau meldt dat in het onderzoek direct ook wordt gekeken naar het herstel van de waterloop in het park.	Tjarco Tiegelaar
3. ProRail/Heijmans prikken een datum in week 30 voor een bezoek bij omwonenden, zodat zij de dingen een keer vanuit de kant van de bewoners kunnen bekijken. Angela Gallé zal kijken wie er dan thuis zijn. Mogelijk kan de eerste schouw hier omheen georganiseerd worden. <u>Afgehandeld.</u> Deze afspraak is vervangen door de afspraak rond de schouw.	Angela Gallé Marielle Frumau
4. Aandachtspunt: ervoor zorgen dat de bouwlampen overdag niet branden. <u>Afgehandeld.</u> Dit blijft een aandachtspunt, graag ook doorgeven aan ProRail via randstadspoor@prorail.nl.	Tjarco Tiegelaar
- Actiepunten van 7 maart 2011

8. Nagaan wat het ontploffingsgevaar is van het onderstation, en Wim van den Brink informeren over de technische aspecten. <u>Afgehandeld.</u> Wim van den Brink heeft tekeningen van Marielle Frumau gekregen.	Tjarco Tiegelaar
10. De omwonenden zo snel en concreet mogelijk informeren over de data van het boren (in plaats van heien) bij De Wadden. <u>Schrappen.</u> Dit actiepunt is inmiddels verjaard.	Simone van de Velde
- Actiepunten van 6 juni 2011

1. Naar Strukton terugkoppelen dat er in de buurt van het onderstation niet van alles op de weg moet blijven staan. <u>Handhaven.</u> Dit blijft de aandacht hebben.	Tjarco Tiegelaar
2. Checken waarom Monica Denneman niet alle mail en post ontvangt. <u>Afgehandeld.</u>	Simone v.d. Velde
3. Checken of alle leden van de klankbordgroep op de verzendlijst van de digitale nieuwsbrief staan.	Simone v.d. Velde

<u>Afgehandeld.</u>	
4. De klacht (nogmaals) meenemen dat bij de Coppelwethe een van de palen van het hek op de straat staat.	Tjarco Tiegelaar
<u>Afgehandeld.</u>	
5. De verschillende opmerkingen over de bebording meenemen naar het overleg dat daarover iedere 3 weken wordt gehouden.	Reinier Verkaik
<u>Afgehandeld.</u>	
6. Heijmans zal opdracht geven om de oude borden met de verwijzing "U" te verwijderen.	Frans Viveen
<u>Afgehandeld.</u>	
7. Op het pad vanaf de Wadden naar het station ligt op de hoek een steen los, daar waar iedereen overheen loopt. Deze vast laten leggen.	Tjarco Tiegelaar
<u>Handhaven.</u> De steen ligt nog los.	
8. Regelen dat in het Beatrixpark een plaatje van het gebied wordt opgehangen, zodat mensen kunnen zien waar de afsluitingen zijn en waar zij wel kunnen lopen.	MarielleFrumau
<u>Schrappen.</u> De beheerder van het park is hier geen voorstander van.	
9. De planning van de trillingwerende voorziening en het maken van de diepwanden voor dive under B deze week naar de betrokken bewoners communiceren.	Tjarco Tiegelaar
<u>Afgehandeld.</u>	
10. In de nieuwsbrief aandacht besteden aan de situatie dat mensen mogelijk zorgen hebben over trillingen, en wat zij dan kunnen doen.	Tjarco Tiegelaar
<u>Afgehandeld.</u>	
11. Onderzoeken of de oplossing van de gesloten leiding duurzaam is en komen tot voorstel beheer.	Tjarco Tiegelaar
<u>Handhaven.</u>	
12. Richting de bewoners communiceren hoe de planning voor de komende periode eruit ziet.	Tjarco Tiegelaar
<u>Afgehandeld.</u>	
13. De klankbordgroep de presentatie van vandaag als PDF-bestand toesturen, evenals de presentatie die de vorige keer gegeven is.	Tjarco Tiegelaar Simone v.d. Velde
<u>Afgehandeld.</u>	

7. Rondvraag

- Wim van den Brink meldt dat er groot L-vormig betonnen element hinderlijk in de weg ligt op het fiets-/voetpad naar het werkterrein.
- **Afspraak 8.:** John Buitink krijgt deze week informatie van Reinier Verkaik over de variant op de sloot.

8. Afspraak volgend overleg en sluiting

De **volgende vergadering** van de Klankbordgroep is op **maandag 28 november 2011**, in de bouwkeet van ProRail.

De voorzitter sluit de vergadering om 21:00 uur.

Afspraken & actiepunten, resterend van voor 7 maart 2011

2.	Onderzoeken of het fietspad in de eindsituatie zo kan worden aangelegd dat de prunus kan blijven staan.	Tjarco Tiegelaar

Afspraken & actiepunten 6 juni 2011

1.	Naar Strukton terugkoppelen dat er in de buurt van het onderstation niet van alles op de weg moet blijven staan.	Tjarco Tiegelaar
7.	Op het pad vanaf de Wadden naar het station ligt op de hoek een steen los, daar waar iedereen overheen loopt. Deze vast laten leggen.	Tjarco Tiegelaar
11.	Onderzoeken of de oplossing van de gesloten leiding duurzaam is en komen tot voorstel beheer.	Tjarco Tiegelaar

Afspraken & actiepunten 12 september 2011

1.	De klankbordgroep informeren over de onderzoeksresultaten van de valproeven (rapportage Movares).	Marielle Frumau
2.	ProRail informeert de bewoners van de Engelsmanplaat over de uitkomsten van de valproeven en de eventuele maatregelen.	Simone van de Velde
3.	De planning van het avond- en nachtwerk aan de bovenleidingen niet alleen via de digitale nieuwsbrief communiceren, maar ook op de dag zelf een e-mail uitsturen.	Simone van de Velde
4.	De klankbordgroep de volgende keer informeren over het gemeentelijk traject voor de inrichting van de sporendriehoek.	Reinier Verkaik
5.	De klankbordgroep ter informatie een tekening toesturen waarop te zien is hoe de fietsroutes over de Brennerbaan en De Wadden lopen.	Reinier Verkaik
6.	Voorstel maken voor de klankbordgroep voor de invulling en frequentie van een schouw.	Marielle Frumau
7.	De klankbordgroep de uitnodiging sturen voor een rondleiding van ProRail op 22 september a.s. op het werkterrein, met aansluitend een hapje en drankje.	Simone van de Velde
8.	John Buitink deze week informeren over de variant op de sloot.	Reinier Verkaik